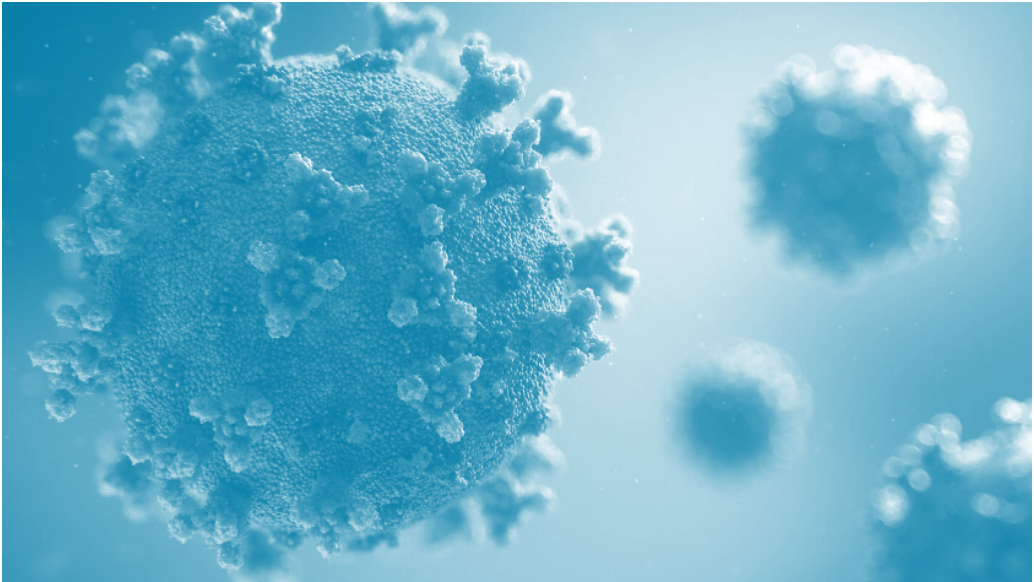

Ο ΚΟΡΩΝΟΪΟΣ ΚΑΙ Η ΘΡΗΣΚΕΙΑ¹

Ο καθηγητής Francis Collins είναι ο μακροβιότερος διευθυντής του NIH (National Institutes of Health). Είναι επικεφαλής σε πάνω από 20.000 εργαζομένους και έρευνητές στα 27 ινστιτούτα του οργανισμού. Είναι το «άφεντικό» του Dr Fauci,

των που πρόσφατα πήρε ειδικά για την έρευνα στην πανδημία, έχει άφοσιωθεί πλέον στην ανακάλυψη του εμβολίου και της θεραπευτικής αντιμετώπισης της COVID-19.

Πριν από λίγους μήνες οργάνωσε την ομάδα ACTIV (Accelerating COVID-19 Therapeutic Interventions and Vaccines),

που είναι ο διευθυντής ενός από αυτά τα ινστιτούτα και επικεφαλής της προσπάθειας αντιμετώπισης του κορωνοϊού στις ΗΠΑ.

Ο Dr Collins, υπεύθυνος για τη διαχείριση του επίσιου προϋπολογισμού του NIH ύψους 43 δισεκατομμυρίων δολαρίων και των επιπλέον τριών δισεκατομμυρί-

που αποτελείται από 18 μεγάλες εταιρείες, το CDC (Centers for Disease Control and Prevention) και άλλους οργανισμούς, με σκοπό να επιταχύνει τη διάγνωση, τη θεραπεία και τα εμβόλια για τον κορωνοϊό. «Συγχρόνως όμως εργαζόμαστε, για να καταλάβουμε τί γίνεται με το παράξενο σύνδρομο στα παιδιά, πώς

---

1. Το κείμενο δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα *Καθημερινή* (9 Οκτωβρίου 2020, στη στήλη «Απόψεις»), αναδημοσιεύεται δε εδώ κατόπιν επικοινωνίας με τη διακεκριμένη επιστήμονα και συγγραφέα του.

θά προστατεύσουμε την ψυχική υγεία των ανθρώπων. Τους φόβους τους μήπως προσβληθούν από τον ιό, μήπως καταστραφούν οικονομικά. Πρέπει να τα καταλάβουμε αυτά και να στηρίξουμε τον κόσμο».

Ο Dr Collins έγινε παγκοσμίως γνωστός, όταν, ως διευθυντής του Έθνικού Κέντρου του NIH για την έρευνα του γονιδιώματος του ανθρώπου, ολοκλήρωσε με επιτυχία το έργο το 2004. Ο πρόεδρος Όμπάμα, αναγνωρίζοντας την προσφορά του στη γενετική και στην ιατρική έρευνα, τον επέλεξε ως διευθυντή πλέον όλου του NIH, θέση στην οποία τον διατήρησε και ο σημερινός πρόεδρος Τράμπ.

σέλερ βιβλίο του *Ἡ γλῶσσα τοῦ Θεοῦ*, ἐξηγεῖ πῶς ἔγινε ἐνθερμος χριστιανός, ὅταν ὡς νέος ἦταν ἀγνωστικιστὴς καὶ ἄθεος. Στὸ βιβλίο αὐτό, ποὺ στὴν ἑλληνική του ἔκδοσι προλογίζεται ἀπὸ ἓναν ἄλλον διεθνῶς ἀναγνωρισμένο Ἕλληνας γενετιστὴ, τὸν καθηγητὴ Στυλιανὸ Ἀντωναράκη, τονίζει ὅτι ἡ ἐπιστήμη ἀπαντᾷε στὸ ἐρώτημα «πῶς», ἐνῶ ἡ θρησκεία στὸ ἐρώτημα «γιατί». Ὁ Dr Collins βλέπει τὴν πίστη καὶ τὴν ἐπιστήμη νὰ συνυπάρχουν συμπληρωματικὰ καὶ ὄχι ἀνταγωνιστικὰ. Πρὶν ἀπὸ λίγους μῆνες τιμήθηκε μὲ τὸ διεθνὲς βραβεῖο Templeton (1,2 ἑκατ. δολαρίων) γιὰ τὴ συμβολή του στὴ συνύπαρξη ἐπιστήμης καὶ θρησκείας. «Οἱ

Ἐκτὸς ἀπὸ κορυφαῖος ἐπιστήμονας, ὁ Dr Francis Collins εἶναι καὶ ἓνας βαθιὰ θρησκευόμενος ἄνθρωπος. Στὸ μπῆστ σέλερ βιβλίο του Ἡ γλῶσσα τοῦ Θεοῦ, ἐξηγεῖ πῶς ἔγινε ἐνθερμος χριστιανός, ὅταν ὡς νέος ἦταν ἀγνωστικιστὴς καὶ ἄθεος. Στὸ βιβλίο αὐτό, ποὺ στὴν ἑλληνική του ἔκδοσι προλογίζεται ἀπὸ ἓναν ἄλλον διεθνῶς ἀναγνωρισμένο Ἕλληνας γενετιστὴ, τὸν καθηγητὴ Στυλιανὸ Ἀντωναράκη, τονίζει ὅτι ἡ ἐπιστήμη ἀπαντᾷε στὸ ἐρώτημα «πῶς», ἐνῶ ἡ θρησκεία στὸ ἐρώτημα «γιατί». Ὁ Dr Collins βλέπει τὴν πίστη καὶ τὴν ἐπιστήμη νὰ συνυπάρχουν συμπληρωματικὰ καὶ ὄχι ἀνταγωνιστικὰ.

Ἡ πρὸ COVID-19 προσφορὰ τοῦ Dr Collins, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀνακάλυψη τοῦ ἀνθρώπινου γονιδιώματος, περιλαμβάνει τὴν έρευνα τοῦ BRAIN (Brain Research through Advancing Innovative Neurotechnologies), τὴν Cancer Moonshot καὶ τὴν έρευνα γιὰ τὴν Ἰατρικὴ Ἀκρίβειας (Precision Medicine).

Ἐκτὸς ἀπὸ κορυφαῖος ἐπιστήμονας, ὁ Dr Francis Collins εἶναι καὶ ἓνας βαθιὰ θρησκευόμενος ἄνθρωπος. Στὸ μπῆστ

περισσότερες συζητήσεις γιὰ τὴ θρησκεία καὶ τὴν ἐπιστήμη τὶς τελευταῖες δεκαετίες κυριαρχοῦνται ἀπὸ ἀκραῖες φωνές. Ἀπὸ τὴ μὴ μεριά, τὰ ἐπιχειρήματα ὅτι ἡ πίστη δὲν ἔχει λογικὴ καὶ ὅτι ἔχει κάνει πιὸ πολὺ κακὸ ἀπὸ ὅτιδήποτε στὴν ἀνθρωπότητα. Ἀπὸ τὴν ἄλλη, οἱ φονταμενταλιστικὲς θρησκευτικὲς ἀπόψεις ποὺ ἀρνοῦνται τὶς ἐπιστημονικὲς ἀνακαλύψεις».

Τὴν περίοδο αὐτὴ πηγαίνει καθημε-

ρινά στις 5 τὸ πρωῒ στὸ γραφεῖο του καὶ ξεκινάει διαβάζοντας τὴν Ἁγία Γραφή. «Τὸ ἐδάφιο ἀπὸ τὴ Β΄ πρὸς Κορινθίου ἐπιστολῆ πού ὁ Θεὸς λέει στὸν Παῦλο “ἀρκεῖ σοι ἡ χάρις μου, ἡ γὰρ δύναμίς μου

σκείας ἔχουν ἀναζωπυρωθεῖ. Ἰδίως στὰ κοινωνικά δίκτυα, οἱ ἀντιπαραθέσεις τῶν «ἐπιστημόνων» καὶ τῶν «χριστιανῶν» καθημερινὰ ὀδηγοῦν σὲ ὀργισμένα σχόλια ἐκατέρωθεν.

Στὴ χώρα μας, μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς πανδημίας τοῦ κορωνοϊοῦ, οἱ συζητήσεις γιὰ τὴ σχέση ἐπιστήμης καὶ θρησκείας ἔχουν ἀναζωπυρωθεῖ. Ἰδίως στὰ κοινωνικά δίκτυα, οἱ ἀντιπαραθέσεις τῶν «ἐπιστημόνων» καὶ τῶν «χριστιανῶν» καθημερινὰ ὀδηγοῦν σὲ ὀργισμένα σχόλια ἐκατέρωθεν. Τὸ παράδειγμα τῆς στάσης τοῦ διεθνῶς ἀναγνωρισμένου ἐπιστήμονα καὶ χριστιανοῦ Dr Francis Collins δὲν ἔχει σκοπὸ νὰ ἐνισχύσει κάποιες ἀπὸ τὶς ἀντικρουόμενες θέσεις, ἀλλὰ ἀπλῶς νὰ τονίσει ὅτι ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ θρησκεία μποροῦν νὰ συνυπάρξουν, ἂν ἐμεῖς συνεχίζουμε νὰ ρωτᾶμε τό «πῶς» καὶ τό «γιατί».

ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται” δὲν μπορῶ νὰ σᾶς ἐξηγήσω πόσο μὲ βοηθάει, ὅταν δὲν εἶναι ξεκάθαρο τί δρόμο νὰ ἀκολουθήσω», ἀναφέρει σὲ πρόσφατη συνέντευξή του.

Στὴ δύσκολη αὐτὴ περίοδο τῆς πανδημίας διατηρεῖ τὴν αισιοδοξία του. Ἐμπνέεται ἀπὸ τὸν ἄλτρουισμό καὶ τὴν ἀφοσίωση τῶν χιλιάδων ἐρευνητῶν τοῦ στὸ NIH καὶ τῶν ἐπιστημόνων σὲ ὅλο τὸν κόσμο γιὰ τὴν τελικὴ νίκη ἐνάντια στὴν COVID-19, ἀλλὰ καὶ πιστεύει στὴ συνεχῆ παρουσία τοῦ Θεοῦ. «*Ἀκόμα καὶ σὲ μιὰ σκοτεινὴ στιγμὴ, ὑπάρχει τὸ σχέδιό Του.*»

Καὶ στὴ χώρα μας, μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς πανδημίας τοῦ κορωνοϊοῦ, οἱ συζητήσεις γιὰ τὴ σχέση ἐπιστήμης καὶ θρη-

σκείας ἔχουν ἀναζωπυρωθεῖ. Ἰδίως στὰ κοινωνικά δίκτυα, οἱ ἀντιπαραθέσεις τῶν «ἐπιστημόνων» καὶ τῶν «χριστιανῶν» καθημερινὰ ὀδηγοῦν σὲ ὀργισμένα σχόλια ἐκατέρωθεν. Τὸ παράδειγμα τῆς στάσης τοῦ διεθνῶς ἀναγνωρισμένου ἐπιστήμονα καὶ χριστιανοῦ Dr Francis Collins δὲν ἔχει σκοπὸ νὰ ἐνισχύσει κάποιες ἀπὸ τὶς ἀντικρουόμενες θέσεις, ἀλλὰ ἀπλῶς νὰ τονίσει ὅτι ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ θρησκεία μποροῦν νὰ συνυπάρξουν, ἂν ἐμεῖς συνεχίζουμε νὰ ρωτᾶμε τό «πῶς» καὶ τό «γιατί».

ΑΘΗΝΑ ΛΙΝΟΥ
Καθηγήτρια Ἐπιδημιολογίας
στὸ ΕΚΠΑ
Πρόεδρος τοῦ Ἰνστιτούτου
Προληπτικῆς, Περιβαλλοντικῆς
καὶ Ἐργασιακῆς Ἰατρικῆς Prolepsis

